

זמן כרכין בידוך.

תני: רבן שמעון בן גמליאל אומר: מצות נוהגות באדר שני אינן נוהגות באדר הראשון, חוץ מן הספד ומן התענית שהן שוין בזה ובוזה. – רבי בא, רבי ירמיה בשם רב; רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי: הלכה כרבן שמעון בן גמליאל. רבי חונה רבה דציפורין אמר: הנהיג רבי חנינה בציפורין כהרא דרבן שמעון בן גמליאל. לא אמר אלא הנהיג, הא להלכה – לא!

אור ל'שרים

רבי בא (רבי אבא, אמורא בדור השלישי) אמר בשם רבי (צריך לומר כמו במקבילה: 'רבי') **ירמיה** (בר אבא, אמורא בבלי בדור הראשון, מגדולי האמוראים); וכן **רבי סימון** (רבי שמעון בן פזי, אמורא ארץ ישראלי בדור השני והשלישי) אמר **בשם רבי יהושע בן לוי** (אמורא ארץ ישראלי בדור הראשון): **הלכה כרבן שמעון בן גמליאל** – פסק ההלכה הוא כרבן שמעון בן גמליאל.

רבי חונה רבה דציפורין (רבי הונא הגדול, אמורא ארץ ישראלי בדור השלישי, מהעיר ציפורי, בגליל התחתון) אמר: **הנהיג רבי חנינה** (בר חמא, אמורא ארץ ישראלי בדור הראשון) **בציפורין** – עשה שיהיה הדבר נוהג בעירו בציפורי, **כהרא דרבן שמעון בן גמליאל** – כמו זאת (כמו הדעה הזאת) של רבן שמעון בן גמליאל. ומציעים דיוק: **לא אמר אלא הנהיג** – רבי חונה לא אמר אלא שהנהיג רבי חנינה כדעת רבן שמעון בן גמליאל, **הא** – אבל **להלכה** – לא! – הוא לא אמר שקבע רבי חנינה הלכה כדעת רבן שמעון בן גמליאל. וזה שלא כמו האמוראים לעיל שאמרו שהלכה כרבן שמעון בן גמליאל.

במשנה מגילה א,ד שנינו: קראו את המגילה באדר הראשון ונתעברה השנה (לאחר הפורים עיברו את השנה והוסיפו לה אדר שני), קורים אותה (פעם שנייה) באדר השני. אין בין אדר הראשון לאדר השני אלא קריאת המגילה ומתנות לאביונים (שהן נוהגות באדר השני, ולא באדר הראשון).

ובתוספתא **מגילה** א,ו שנו: קראו את המגילה באדר הראשון ונתעברה שנה, צריכים לקרותה באדר השני, שכל מצוות שנוהגות באדר השני אינן נוהגות באדר הראשון. רבי לעזר בי רבי יוסה אומר משם רבי זכריה בן הקצב: אין צריכים לקרותה באדר השני, שכל מצוות שנוהגות באדר השני נוהגות באדר הראשון. רבן שמעון בן גמליאל אומר משם רבי יוסה: צריכים לקרותה באדר השני, שכל מצוות שנוהגות באדר השני אינן נוהגות באדר הראשון, חוץ מספד ותענית שנוהגים בזה ובוזה. ובבבלי **מגילה** ו,ב אמרו: תניא: קראו את המגילה באדר הראשון ונתעברה השנה - קורים אותה באדר השני. רבי אלעזר ברבי יוסי אומר משום רבי זכריה בן הקצב: אין קורים אותה

שומעין לו? – האם אין מקבלים את דבריו, ואין נותנים לו לחזור ולקרוא אותה בחמישה עשר? **אם אומר את** (אתה) **בן** – אם תאמר כך, שאין שומעים לו לחזור ולקרוא אותה בחמישה עשר, **נמצאת עוקר זמן כרכין בידוך** – יוצא מזה שאתה מבטל בעצמך את זמן קריאת המגילה בכרכים שקבעו חכמים, שהוא חמישה עשר באדר. לכן מה שאמרו שהכל יוצאים בארבעה עשר הוא בדיעבד, אבל לא לכתחילה.

עד כאן המקבילה בירושלמי מגילה.

הסוגיה הזו הועתקה מכאן למגילה, וכשהועתקה לשם לא הועברו המילים "לא כן אמר" שבראש הסוגיה, שהן תחילתה של שאלה על המשנה כאן.

בכמה מקומות בירושלמי נמצא, שאמורא אחד שאל אמורא אחר: "לא מסתברא...?" (וכוונתו לומר, שבוודאי מסתבר כן), והוא אמר לו: "אף אנא סבר כן". "לשעבר" ו"לבא" בירושלמי במקום "דיעבד" ו"לכתחילה" בבבלי.

כאן התחלת מקבילה בירושלמי מגילה א,ז.

ומציעים ברייתא: **תני**: – שונה (התנא) / שנוי (שנויה ברייתא בעניין קריאת המגילה כשנתעברה השנה): **רבן שמעון בן גמליאל** (השני, נשיא ותנא בדור הרביעי) **אומר: מצות הנוהגות באדר השני אינן נוהגות באדר הראשון** – מצות קריאת המגילה ומצות נתינת מתנות לאביונים נוהגות בארבעה עשר ובחמישה עשר של אדר השני, ולא בארבעה עשר ובחמישה עשר של אדר הראשון, **חוץ מן הספד ומן התענית שהן שוין בזה ובוזה** – איסור הספד ואיסור התענית נוהגים באדר הראשון ובאדר השני, וכל הימים האסורים בספד ובתענית באדר השני אסורים אף באדר הראשון ("תוספתא כפשוטה"). הימים האסורים בספד ובתענית מנויים במגילת תענית, ובהם ימים מסוימים באדר, כגון ארבעה עשר בו וחמישה עשר בו. רבן שמעון בן גמליאל חלוק על תנאים אחרים בקריאת המגילה ובאיסור ספד ותענית (ראה מחלוקת התנאים בתוספתא להלן).